

Del naixement i la infància de l'Oliver Twist

La majoria de ciutats, grans o petites, tenen entre els seus edificis públics un antic hospici² i en un d'aquests, d'una ciutat a la qual no posaré nom, va venir a aquest món de penes i preocupacions l'Oliver Twist. No va néixer rodejat de metges experimentats ni d'àvies afectuoses, sinó d'una vella infermera, una mica alegre de cervesa, i un cirurgià municipal contractat per a aquesta tasca. La seva mare, una jove de rostre pàl·lid, amb prou feines va poder dir aquestes paraules:

—Deixeu-me veure el nen i morir.

El cirurgià l'hi va posar als braços, ella li va fer un petó, es va estremir, va caure enrere i va morir.

—Tot s'ha acabat, senyora Thingummy —va dir el cirurgià—. Era bonica. D'on era?

²Hospici: Lloc on s'alberguen els nens orfes.

—Ah, pobreta, la van portar aahir a la nit —va replicar la vella— per ordre del supervisor. La van trobar tirada al carrer; tenia les sabates destrossades de tant caminar, però ningú no sap d'on venia o on anava.

—La vella història —va dir el metge alçant la mà esquerra del cadàver—, sense anell de casada. Ja ho veig... En fi, bona nit.

La vella, després de fer un altre glop de l'ampolla, es va acostar al foc i va vestir el nen. L'Oliver no parava de plorar, i si hagués sabut que era un orfe abandonat a les mans de la caritat municipal, hauria plorat encara més fort.

Va romandre allà vuit o deu mesos, patint tota mena de privacions, ja que les autoritats de la casa no van trobar cap dona que el pogués alletar, per la qual cosa al cap d'aquest temps van decidir enviar-lo a una granja, filial de l'hospici, a unes tres milles d'allà, on una vella mestressa, la senyora Mann, s'encarregava de cuidar vint o trenta infractors de la *Llei de pobres*,³ que no paraven de bramar ni d'arrossegar-se per terra.

Aquesta dona tenia estipulats set penics i mig per setmana per a la manutenció de cada nen —una quantitat mitjanament suficient per fer-ho—, però la intel·ligent dona gaudia de gran experiència i sabia què convenia als nens i a ella, així que per no acostumar-los malament practicava la teoria del vell filòsof que va voler ensenyar al seu cavall a no menjar, per la qual cosa s'apropriava de gran part de l'assignació i els destinava la ració més petita possible que els corresponia. Vuit de cada deu nens es posaven malalts de gana o de fred, o bé patien algun accident domèstic, com, per exemple, queien al foc per descuit. I d'aquesta manera, el miserable se n'anava d'aquest món a reu-

³Llei de pobres: Dictada al Regne Unit el 1834, obligava els orfes més petits de quinze anys a ser internats en hospicis o cases de treball, anomenades *workhouses* en anglès.

nir-se a l'altre amb els pares que no havia conegut. De tant en tant, sobretot si passava un contratemps, la junta enviava algú a inspeccionar el bon funcionament de la granja, però sempre enviava el vigilant de l'hospici el dia abans per prevenir de la visita l'encarregada, i així aquesta rentava i mudava els interns. Què més es podia demanar?

El novè aniversari de l'Oliver el va trobar dèbil i pàl·lid, una mica petit d'alçada per a la seva edat, però la naturalesa o l'herència l'havien dotat d'un cor noble i un caràcter fort. L'estava celebrant amb dos amics a la carbonera, quan el senyor Bumble, el vigilant, va aparèixer a la porta del jardí i va etzibar un cop de peu per obrir el cademat que la tancava.

—Déu meu! És vostè, senyor Bumble? —va dir la senyora Mann, traient el cap per la finestra amb una falsa interpretació d'alegria—. Que contenta que estic de veure'!

Tenia la porta tancada per dins per evitar un descuit amb els nens.

—Li sembla respectuós, senyora, fer esperar els funcionaris a la porta, quan vénen per assumptes relacionats amb els orfes de la *porròquia*?⁴ —va dir, donant un cop amb el seu bastó. I fent-se l'important davant de la senyora Mann, que intentava disculpar-se amb humilitat, va continuar—: Bé, bé, senyora, deixi'm entrar que li he de dir una cosa.

Van passar a la saleta i el vigilant va col·locar el barret de tres puntes i el bastó damunt la taula. Després es va eixugar la suor del front i es va asseure.

—Ara —li va dir la senyora Mann amb una dolçor captivadora—, després d'aquesta bona caminada, es prendrà una goteta d'alguna cosa, oi, senyor Bumble?

—Ni una gota, ni una gota! —va dir el senyor Bumble en un to poc convincent, per la qual cosa la senyora Mann va insistir fins a fer-lo desistir—. D'acord, només una goteta. Què és?

—Doncs el que em veig obligada a tenir a casa per als nens quan no es troben bé, senyor Bumble: ginebra.

—Dóna ginebra als nens, senyora Mann?

—És clar, pobrets meus. No podria veure'ls patir davant dels meus ulls.

—És clar que no! Que humana que és, senyora Mann! Una mare! Tindrè ocasió d'explicar-ho aviat a la junta —va dir, i es va empassar la meitat del got—. A... a la seva salut, senyora Mann! I ara anem per feina —va dir el vigilant, obrint la seva cartera de cuir—. El nen que va ser batejat amb el nom d'Oliver

⁴*Porroquia* per parròquia: Metàtesi o alteració del so de les paraules, pròpia del registre vulgar del llenguatge. És un tret típic de la parla d'aquest personatge. El terme equivalia a l'Anglaterra d'aquell moment a un municipi o poble, ja que no hi havia separació entre Estat i Església.

Twist fa nou anys avui. I malgrat que la *porròquia* ha fet grans esforços, fins i tot oferint una recompensa, per esbrinar qui eren els seus pares, no hem aconseguit res.

—Aleshores, com és que té nom? —va preguntar sorpresa la senyora Mann.

El vigilant es va estirar molt orgullós i va dir:

—Me'l vaig inventar jo; poso nom als pobres innocents segons l'ordre alfabètic, l'últim tenia la S i a aquest li tocava la T: Twist. Al següent li va tocar la U i a l'altre, la V. tinc noms fins a la Z i una altra volta sencera més.

—Caram! És tota una figura, senyor Bumble.

El senyor Bumble es va acabar la ginebra i va afegir complagut:

—Com que l'Oliver ja és massa gran per estar-se aquí, la junta directiva ha decidit que torni a la casa, així que he vingut a emportar-me'l.

—El porto de seguida —va dir la senyora Mann, i va manar a una de les assistentes que l'anés a buscar i al cap de poca estona aquesta el va presentar net de la ronya que li cobria la cara i les mans.

—Inclina't davant d'aquest senyor, Oliver —va ordenar la senyora Mann.

—Vols venir amb mi, Oliver? —li va preguntar el senyor Bumble.

L'Oliver anava a contestar que se n'aniria amb qualsevol persona immediatament, però en mirar cap amunt va veure el puny alçat i la cara furiosa de l'encarregada, que s'havia col·locat darrere de la cadira del vigilant, i va entendre el senyal, ja que coneixia bé la mà que agitava contra ell, i va preguntar:

—Ella vindrà amb mi?

—No, no pot —va respondre el vigilant—, però vindrà alguna vegada a veure't.

El nen es va separar de la senyora Mann fingint una gran pena i deixant anar unes quantes llàgrimes, que van ser recompensades amb un tros de pa amb mantega i mil abraçades. I així se'l va emportar el senyor Bumble de la miserable llar en la qual mai durant la seva infància no havia conegut una paraula amable o una mirada compassiva.